

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

De Zoon van God is opgestaan

*Die krachtelijk
bewezen is te zijn
de Zoon van God,
naar de Geest der
heiligmaking, uit
de opstanding der
doden, namelijk
Jezus Christus
onze Heere.*

Romeinen 1 : 4

*Hij liet Zich
binden in de
banden van de
eeuwige dood,
maar Hij heeft
op de derde
dag de banden
van die
eeuwige dood
verbroken.*

Op de vraag: "Waarom heeft Christus Zich "tot in de dood" moeten vernederen?" luidt het geloofsantwoord van de catechismus: "Daarom, dat vanwege de gerechtigheid en de waarheid Gods niet anders voor onze zonden kon betaald worden dan door de dood van de Zoon Gods."

De bezoldiging van de zonde is de dood. In het paradijs, in de staat der rechtheid had God Zijn beelddrager gewaarschuwd: "ten dage als gij zult eten van de verboden vrucht zult gij de dood sterven!" Maar de mens at toch, en begaf zich zo moedwillig onder het oordeel des doods. Adam en Eva voor al hun nakomelingen. En nu leerden. en leren we het al op de catechisatie dat we de dood kunnen onderscheiden in tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood. En zou nu God aan dood-waardige zondaren genade kunnen bewijzen en hun het eeuwige leven kunnen wedergeven, dan moet aan Zijn recht worden voldaan, dan moet die volle dood-schuld worden betaald. Welnu, dat heeft de Zoon van God op Zich genomen, gedreven door een mateloze liefde tot de eer van Zijn Vader en het heil van Zijn uitverkoren bruidskerk. Hij is de dood ingegaan, Hij is ook de eeuwige dood ingegaan, Maar Hij is er ook weer uitgekomen. Hoe? Hoe kwam Jezus eruit?

Naar Zijn menselijke natuur alleen kon Hij nooit, nooit aan die verschrikkelijke dood ontkomen. Dan zou Hij er een eeuwigheid voor nodig hebben gehad om de eeuwige dood te sterven. Dan zou de dood-schuld nooit uitbetaald

zijn geweest. En het zou betekenen dat er nooit een Sion zou zijn, door recht verlost!

Maar Gode zij eeuwig dank: Christus, de Borg en Middelaar van Zijn kerk, is wel helemaal in de dood, in de eeuwige dood weggezonden, maar Hij is ten derden dage ook weer uit die eeuwige dood opgekomen.

Hij liet Zich binden in de banden van de eeuwige dood, maar Hij heeft op de derde dag de banden van die eeuwige dood verbroken. Hij deed geen half werk. Hij dronk de beker van de eeuwige dood niet slechts half leeg, maar tot op de bodem toe. En op de Paasmorgen is door Hem het rantsoen van dood en hel volkomen betaald voor al Gods uitverkorenen. En op de vraag, hoe dat nu kon, hoe dat mogelijk is, antwoordt de apostel in onze tekst, dat Christus krachtelijk bewezen heeft de Zoon van God te zijn, door uit de doden op te staan.

Een "bloot" schepsel, een mens, al was hij nog zo heilig geweest, zou een eeuwigheid hebben nodig gehad om de eeuwige dood te sterven. Maar Christus heeft, omdat Hij niet alleen Zoon des mensen was maar ook de Zoon van God, die eeuwige dood uit gestorven, zodat die eeuwige dood is verslonden tot overwinning.

Lezers, we gevoelen en beseffen dat wij dit heilgeheim nooit kunnen doorgronden. Met ons zo kleine, beperkte en door de zonde verduisterde verstand kunnen we het nooit omvatten. Het hoeft ook niet. Deze verborgenheid wil alleen kinderlijk geloofd worden. Hier is alleen maar stof, eeuwige

stof voor eeuwige aanbidding. Christus heeft geleden in Zijn menselijke natuur, dat is in Zijn ziel en lichaam. Wat heeft dan Zijn Godheid hier toe gedaan? Zijn Godheid heeft door haar kracht die aangenomen mensheid alsoo gesterkt, dat zij de last van de toorn Gods tegen de zonde heeft kunnen dragen en ons daarvan verlossen. (Vraag en antwoord 34 van het Kort Begrip.)

En in Zondag 6 van de Heidelbergse Catechismus wordt op de vraag, waarom de Middelaar ook waarachtig God moet zijn, geantwoord: "Opdat Hij, uit kracht Zijner Godheid, de last van de toorn Gods, aan Zijn mensheid zou kunnen dragen, en ons de gerechtigheid en het leven zou kunnen verwerven en wedergeven."

De Kerk heeft een levende Paas-koning. Het loon der zonde is aan Hem uitbetaald. Maar nu heeft Hij ook de schuld der zonde uitbetaald. Tot de laatste penning. Nu mag Zijn kerk zingen: de schuld Uws volks hebt Ge uit Uw boek gedaan; ook ziet Gij geen van hunne zonden aan. Gij vindt in gunst en niet in wraak Uw lust; de hitte van Uw gramschap is geblust! Christus, Die door Zijn verzoenend sterven de schuld heeft betaald en de gerechtigheid en het leven heeft verworven, is opgestaan. Hij is waarlijk opgestaan en heeft daarvoor krachtig bewezen de Zoon van God te zijn. En als de levende Paasvorst geeft Hij die door Hem verworven gerechtigheid en dat door Hem verworven leven, ook weder. Hij past Zijn heilsweldaden toe, deelt ze uit, maakt ze deelachtig door Zijn Woord en Geest. En

als Hij dat nu uitwerkt in ons hart en leven dan krijgen wij pas echt last van de dood, nl. van ons los-van-God-zijn. Dan wordt de zonde pas recht als zonde gekend en beweend en beleden. Dan wordt de schuld als schuld ervaren, als schuld die

betaald moet worden krachtens Gods heilig recht. Dan wordt de Christus voor ons zo noodzakelijk en gepast en beminlijk. Geef mij Jezus, of ik sterf. Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Maar als dan het geloofsoog mag zien op de levende

Christus, Die alle doodsmachten heeft overwonnen, dan wordt de weelacht en het geschrei, veranderd in een blijde rei:

Onze Koning is van Israels God gegeven!

M. Vlietstra.

Voor de jeugd

Daniël voor jongeren

Daniël 1:19

En de koning sprak met hen; doch er werd uit hen allen niemand gevonden, gelijk Daniël, Hanánja, Mísaël en Azárja; en zij stonden voor het aangezicht des konings.

De Bijbel leert ons dat het geloof in God rijk maakt. Maar dat is een geestelijke rijkdom, zo zeggen we dan op grond van de Bergrede. Echter, in onze tijd komt er een andere invulling van wat die rijkdom is. Het zogenaamde 'welvaarts-evangelie' predikt, dat het geloof in God geld oplevert. In Nigeria was er onlangs een bijeenkomst waarin een predikant een grote menigte in extase bracht door ze rijkdom te beloven. Letterlijk zei hij dat ze geen genoeg moeten nemen met een gewone auto, omdat God ze een Rolls Royce belooft. In Nederland zijn die geluiden ook te horen. De Amsterdamse afdeling van de 'C3

Church' (behorend bij de charismatische Pinksterbeweging) beweert dat God mensen welvaart in het vooruitzicht stelt. Ze noemen de Bijbel 'het beste managementboek ter wereld'. Deze C3 Church beleeft wereldwijd een grote opmars. Ze hebben banken en winkelcentra. Ze organiseren bijeenkomsten voor zakenlui, en de oprichters van deze kerk zijn inmiddels miljonair.

Wat moeten we met dat 'welvaarts-evangelie'? Hebben die mensen geen punt, als ze zeggen dat God aanwezig is op de werkvloer? En het is toch zo dat Gods beloften ook voor het alledaagse leven gelden? Wij belijden met zondag 10 van de Catechismus toch ook dat welvaart en rijkdom van God komen? En we zingen het toch met psalm 1: *Welzalig hij, die in der bozen raad niet wandelt, noch op 't pad der*

zondaars staat (...) Want hij zal zijn gelijk een frisse boom (...) het gaat hem wel; 't gelukt hem, wat hij doet. Zien we dat ook niet bewezen in het leven van Daniël en zijn vrienden?

Ze hebben het voedsel van Nebukadnezar geweigerd, omdat het eerst aan de afgoden was gewijd. En dat voedsel mochten ze volgens de wetten van God niet eten. Ze stonden daarmee voor een groot dilemma. Want dit zou hen groot nadeel kunnen bezorgen, het zou hen zelfs het leven kunnen kosten. Maar Daniël is er van overtuigd dat de Heere hen niet in de steek zal laten. En daarom stelt hij onbevreesd een experiment voor. En Melzar, de overste der kamerlingen, stemt ermee in. Ze mogen 10 dagen van het gezaaide eten, dus alleen groenten. En ze mogen ook alleen water drinken. En daarna worden ze door Melzar aan een onderzoek onderworpen. En wat blijkt? Ze hebben geen nadeel ondervonden van het eenvoudige voedsel, integendeel. Ze zien er zelfs beter uit. En Melzar is overtuigd en hij geeft aan zijn ondergeschikte, Aspenaz, toestemming om de jongens voortaan hun eigen voedsel te laten kiezen.

Ze krijgen eerst een uitgebreide opleiding in allerlei soorten van wetenschap. Wiskunde, sterrenkunde, wijsbegeerte, staatsrecht enzovoorts. En na de drie-jarige opleiding volgt dan het examen. En ze slagen 'summa cum laude'. Met de hoogste lof. Daar hebben ze natuurlijk hun best voor gedaan. Ze zullen er niet de kantjes

Hebben die mensen geen punt, als ze zeggen dat God aanwezig is op de werkvloer?

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad treft u een meditatie aan over Romeinen 1:4 van ds. M. Vlietstra. 'De Zoon van God is opgestaan.' Ds. Tanis schrijft over DL I art. 12 "Bijbels onderwijs". Ds. P. Roos schrijft over onderlinge verhoudingen in de gemeente. Ds. M.A. Kempeneers gaat verder met de behandeling van het boek Daniël. Ds. Hoefnagel schrijft over 'Bange kinderen.' Ook treft u een bijdrage aan over Abraham Hellenbroek uit een preek over Jakobus 2:23 'Abraham, een vriend Gods.' Tenslotte wat boekbesprekingen.

Troonswisseling

Nu we dit schrijven ligt het nog voor ons: D.V. 30 april 2013 zal koningin Beatrix afstand doen van de troon en Willem-Alexander zal haar opvolgen. In het volgende nr. van ons blad hopen we erop terug te komen.

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. dinsdag 14 mei 2013 verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 2 mei.

AvH

van af hebben gelopen. Maar terwijl ze hun best deden, heeft de Heere hen het verstand gegeven en heeft Hij hun vlijt gezegend. En op het examen blijkt dat ze er niet alleen wat het uiterlijk betreft beter uitzien dan alle anderen, maar ook qua verstand steken ze met kop en schouders boven de rest uit. En Nebukadnezar is bijzonder tevreden over het resultaat van deze 4 jongens.

In vers 17 lezen we dat ze wijzer en intelligenter waren dan alle andere studenten. *Aan deze vier jongelingen nu gaf God wetenschap en verstand in alle boeken, en wijsheid.* En Daniël kreeg bovendien nog een extra gave: *...maar Daniël gaf Hij verstand in allerlei gezichten en dromen.* En Nebukadnezar beloofde de vrienden door hen voor zijn aangezicht te laten staan, zo lezen we in vers 19. Dat betekent, dat ze een belangrijke positie aan het hof kregen. Ze horen nu bij de wijzen van Babel en ze worden aangesteld tot adviseur van de koning.

Is het dus toch waar, dat 'welvaartsevangelie'? Moeten we psalm 19 dan letterlijk uitleggen: *'Hij, die op U vertrouwt, Uw wetten onderhoudt, vindt daarin groten loon'?* Ja en nee.

In het algemeen kun je zeggen dat er in het onderhouden van Gods wetten voordeel voor de mens is te vinden. Lees het boek van Ben

Hobrink, *'Moderne wetenschap in de Bijbel'* maar eens. Daarin wordt aangetoond dat de Oudtestamentische wetten goed waren voor het welzijn van mensen, dieren en milieu. Allerlei regels voor de handel, de gezondheid, de landbouw enzovoorts zijn er in te vinden, waarvan later wetenschappelijk het nut is aangetoond. Daarbij komt dat als je goed je best doet op school; als je hard werkt en er niet de kantjes vanaf loopt; als je jezelf vriendelijk opstelt ten opzichte van je collega's. Dan val je positief op, dan krijgen mensen vertrouwen in je en wordt je gewaardeerd. En op welk niveau je dan ook werkt. Of je in de bouw zit, of in de ICT. Of je nu arts bent of onderwijzer. Je hebt er profijt van als je zo bent en als je zo werkt. Dat is het algemene voordeel wat een mens mag verwachten, als hij Gods wetten onderhoudt.

Maar het kan ook weleens anders gaan. Er kunnen beproevingen zijn. Juist omdat je volgens de Bijbel leeft, kun je tegenslagen moeten incasseren, bijvoorbeeld omdat je directeur een hekel aan christenen heeft. Je kunt getroffen worden door ongelukken, door ziekten, door een economische crisis en wat al niet meer. En wat moet je dan met dat zgn 'welvaartsevangelie'? Het is toch wel

typerend dat de 'C3 Church' met begrippen en strategieën werkt die uit de marketing en psychologie komen. Het geloof is volgens hen een succesverhaal en de Bijbel is een managementsboek, dat 'werkt'. Er zijn ook mensen die het welvaartsevangelie betrekken op gezondheid. Die denken dat een gelovige daar recht op heeft. En dan krijg je de praktijk van de onbijbelse gebedsgenezingsdiensten. Ook in ons leven kunnen die gedachten er zijn. 'Als ik netjes leef, dan zal/moet God mij zegenen. Voor wat, hoort wat'. Maar zo is het niet, jongelui! Je krijgt geen grote auto omdat je naar de kerk gaat. En je wordt niet na elk gebed genezen. Wie zo absoluut gelooft en zo letterlijk de beloften uitlegt, die zal onherroepelijk een keer helemaal vastlopen.

Wij belijden met zondag 10 dat niet alleen gezondheid van God komt, maar ook ziekte. En niet alleen rijkdom, maar ook armoede. In het geloof dat God weet, wat goed voor mij is. Geloven, dat is geen succes-story, maar dat is kruisdragen. Dat is door vele verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk Gods. Het is Hém volgen, Die het kruis heeft verdragen en schande heeft veracht.

M.A. Kempeneers
makempeneers@klikSAFE.nl

Je krijgt geen grote auto omdat je naar de kerk gaat. En je wordt niet na elk gebed genezen.

Vragenrubriek

Bange kinderen

Soms horen we van ouders die met een bang kind zitten. Iemand sprak van een kind dat soms zo bang kon zijn voor de wederkomst. Hoe daarmee te handelen? Bangheid is niet alleen iets van kinderen. Grote mensen kennen het ook, alleen zullen die er niet gauw voor uitkomen. In de bijbel komen we ook bange mensen tegen, ook onder Gods volk. Denk aan Jakob. Hoewel hij bij zijn terugkeer naar Kanaän een engelenger tegen kwam, waardoor zij

gesterkt verder kon, was hij niet lang daarna toch doodsbenuwd, toen hij hoorde dat zijn broer Ezau er aan kwam! Toen vreesde Jakob zeer, Gen. 32:7. Ook David wist van angst. Toen zijn eigen mannen hem dreigden te stenigen, na de verwoesting van Ziklag, werd hij zeer bang, 1 Sam. 30. Psalm 18 getuigt er ook van. In hun angst wisten zij waar zij het zoeken moesten, bij de Heere. Gods kind wordt kind. En het kind roept om moeder als het

bang is. Petrus, de stoere visserman, zinkt in de golven weg en roept in angst: Heere, help mij! Onder mensen komt het voor dat we elkaar uitlachen om bangheid die we van een ander zien. Dat zal de Heere nooit doen. Zoals een moeder het bange kind troost, zo troost de Heere Zijn kind, ja meer dan een moeder, Jes. 66:13. Het is dwaas om te menen dat een kind van God nooit bang is of hoeft te zijn! Ik durf zelfs te zeggen dat een kind van God gauwer

Ouders die de doopbelofte aflegden hebben naar hun kinderen toe een dure taak. Je helpt ze er niet mee om, gesteld dat ze met een zonde tobben, lacherig en bagatelliserend die zonde af te doen.

bevreesd is dan zijn ongelovige buurman. Als het onweert en de bliksemstralen verlichten de duistere nacht en de stem van de Heere dondert, kruipt Gods kind soms diep weg onder de dekens, terwijl de buurman op zijn balkon naar de lucht staat te kijken en te “genieten”. Gods kind weet immers dat hij voor een heilig God niet kan bestaan? Lot wist zich op zijn vlucht uit Sodom geen raad en was bang dat hij toch nog sterven zou. Maar zijn vrouw stond stil en keek naar de brandende stad.

Onder kinderen heb je gevoelige types, die zich snel iets aantrekken of die met de vele indrukken die ze opdoen eigenlijk geen raad weten. Zo kan een kind ook bang zijn voor de dood. Op een gegeven moment ontdekt hij dat alles wat leeft ook weer sterft. Dus dat ook hij zal sterven. Dat is eng, hij wil het niet, wat is sterven eigenlijk? Hij wil bij papa en mama blijven. En als er dan in de naaste omgeving een sterfgeval is, kan het kind, als het alleen is, bang worden. Sommige kinderen kunnen dat uiten, anderen weten niet goed wat ze moeten zeggen en hebben een angstig gevoel. Moeder moet dan maar raden wat er aan de hand is. Maar houdt er rekening mee dat de dood voor een kind heel dichtbij en eng kan zijn, zeker als hij denkt aan het donkere graf in de diepe grond.

Het kan ook zijn dat een kind een kwaad geweten heeft omdat hij iets heeft gedaan wat niet goed is. Het achtervolgt hem. Hij beseft dat God alles van hem weet. Maar hij durft het niet tegen mama te zeggen waar hij mee zit, misschien uit angst voor straf. Misschien gaat hij nu wel naar de hel! Ja, de hel. Wat is dat voor iets vreselijks? Een kind kan ook bang zijn omdat het een verkeerde voorstelling van God heeft. Een grote Man met een lange baard en zwarte ogen. Ik noem maar zo enkele dingen die in het kleine hoofdje rond kunnen spoken.

Laten we er als ouders voor waken dat we op enige wijze zelf de oorzaak zijn van vrees bij ons kind. Dat gebeurt als we de Heere slechts voorstellen als die

moeders, die hun kinderen niet aankunnen en de ganse dag dreigen met vader. Wacht maar tot je vader thuis komt! We kunnen zelf de oorzaak van angst zijn als we grof en ongenueanceerd spreken over de dood.

Ouders die de doopbelofte aflegden hebben naar hun kinderen toe een dure taak. Je helpt ze er niet mee om, gesteld dat ze met een zonde tobben, lacherig en bagatelliserend die zonde af te doen. Het kan iets zijn, waarom u misschien heimelijk wel moet glimlachen, maar waar het kind mee zit. Houdt uw kinderen voor dat zij hun zonde voor de Heere moeten belijden, en vergeet er dan nooit bij te zeggen dat de Heere ons de zonden dan vergeeft! Spreek goed van God, zeker tegenover uw bange kinderen.

Er is ook een andere kant. Kinderen gerust stellen door te zeggen dat ze schaapjes van de goede Herder zijn en dat God van alle kinderen heel veel houdt, is onjuist. Het is niet waar. Bij de Doop is al gezegd dat ze wederom geboren moeten worden. Houdt ze dat voor. Maar zeg ook dat het kan, omdat God een genadig God is en geen lust heeft in onze dood. Moeten we de werkelijkheid van de hel verzwijgen tegenover ons kind? Hier is heel veel wijsheid nodig, wijsheid die u van God mag begeren. Ook al omdat ieder kind weer anders is. Een kind dreigen met de hel acht ik onjuist. De Heere Jezus deed dat ook niet; Hij dreigde nooit, zelfs niet onder het zwaarste lijden. Maar Hij was wel reëel. Als er iemand is Die duidelijk is geweest over de realiteit van de verlorenheid, dan was Hij het. We kunnen er met ons kind slechts over spreken als we liefdevol en bewogen zijn. En als we zelf in de hel geloven, maar ook van een God Die redt van het verderf, mogen we soms de juiste toon vinden om erover te spreken. En dan moet je inderdaad op de Doop wijzen. Want het gaat daarin om dezelfde boodschap als in de bijbel, namelijk dat we gereinigd moeten en kunnen worden. Vergeet ook niet om met je kind te bidden. God weet alles, mijn kind, je hebt gelijik. Maar God

hoort ook alles. Hij hoort dat we nu samen tot Hem roepen. Maak uw kind niet bang voor God, maar wel voor de zonde.

Kinderen kunnen voor de wederkomst ook bang zijn. Probeer te ontdekken of het bang is voor het onbekende, of dat er iets zit, een onbeleden zonde bijvoorbeeld. Je kind wijzen op de goedheid van de Heere is niet hetzelfde als zeggen: je hoeft niet bang te zijn. Zeg maar dat we met onze bangheid naar Hem moeten gaan. Hij zal ons helpen!. En dan maar bedelen: Heere, zou u mijn kind willen bekeren, zou U in zijn hart willen werken. Praat maar veel met je kind en ga op zijn vragen in. Maar spreek vooral ook veel met God over uw kind. En vraag de Heere of Hij je kind een teer geweten wil geven.

K. Hoefnagel

De zonde de fontein van alle droefheid en tranen. Christus de fontein van alle vreugde en blijdschappen. Geen enkele blijdschap dan door Hem. Maar hoe onuitputtelijk! Maar hoe alles overtreffend! Maar hoe oneindig in krachtsterkte! Daar is in de zonde veel kracht tot verdoemenis; in Christus echter meer, eeuwig meer tot behoudenis. Mijn zonden mogen een kracht hebben tot het ontsluiten van zeven hellen, Christus tot het openen van duizend hemelen. Wie met Christus aanraking krijgt, in diens ziel begint het te zingen, tot een eeuwig lied Gods.

G. Wisse,
De bekering des mensen.

Abraham een vriend Gods. Jakobus 2: 23

De preek van Abraham Hellenbroek waaruit wij u enkele zaken willen doorgeven gaat over de volgende woorden uit Jakobus 2:23 'En hij is een vriend Gods genaamd geweest.' Boven deze preek schrijft Hellenbroek: "De grote pronk- en eertitel van de aartsvader Abraham, of de gemeenzame vriendschap tussen de Heere en hem."

Vriendschap is een aangename zaak. Vooral wanneer je als mindere vriend bent van een meerdere. Vriend van God te zijn is een onschatbaar voorrecht en een grote eer. Jakobus noemt Abraham een vriend Gods.

Abraham een vriend Gods

Abraham was ook bekend bij heidense volkeren. Onder Israël stond Abraham in hoge achting. De Joden zeiden immers: wij zijn Abrahams zaad. Abraham is de vader der gelovigen. Abraham is in de hemel een sieraad onder de zaligen. De hemel wordt Abrahams schoot genoemd. Tussen vrienden bestaat wederzijdse liefde en geneenheid. God had Abraham lief en Abraham had God lief. Abraham had zelfs Izak voor de Heere over. Abraham ontving de vriendschap Gods. Abraham was in bijzondere zin een vriend van God. Uit vrije liefde heeft God Abram uit Ur der Chaldeeën uitgevoerd. Abram volgde de roepstem van God uit zuivere liefde. Vrienden ontmoeten elkaar vaak. De Heere sprak tot Abraham en Abraham sprak met en bad tot de Heere. Vrienden houden raad met elkaar en vertellen geheimen aan elkaar. Zo verborg de Heere voor Abraham niet wat Hij ging doen. Vrienden zijn trouw aan elkaar. De Heere heeft Abraham trouw geholpen

en verlost. Vrienden zoeken elkaar gelukkig te maken. Abraham kreeg beloften en zegeningen van God. Vrienden zijn bondgenoten. De Heere en Abraham waren bondgenoten. In algemene zin is er tussen de Heere en alle gelovigen ook vriendschap. Het staat als volgt in onze tekst: Abraham is een vriend Gods genaamd geweest. We lezen hiervan in Jesaja 41:8 'het zaad van Abraham, Mijn liefhebber.' Abraham is metterdaad een vriend Gods geweest, dat is gebleken. God maakte Abraham tot Zijn bondgenoot. De vriendschap bleek door gunstbewijzen, beloften en zegeningen. Anderen zagen dat Abraham een bijzondere gunsteling van God was. Koning Abimelech zei tot Abraham: God is met u in alles wat gij doet. Abraham was een gerechtvaardigde en op die wijze een vriend Gods. Hij was verzoend met de Heere.

Onbekeerden

In de toepassing spreekt Hellenbroek allereerst de onbekeerden aan. U bent ongelukkig als u geen vriend Gods bent. Vrienden Gods zijn witte raven en zeldzame voorbeelden. Velen zijn vrienden van de zonden en vrienden van de wereld. Vrienden van de wereld zijn vijanden van God. Al leven velen niet in volslagen oorlog met God, de vraag moet gesteld worden of de natuurlijke vijandschap tussen God en de mens wel ooit is afgelegd. We worden in een staat van vijandschap geboren. Die vijandschap wordt afgelegd door geloof en bekering. Dan wijkt de vijandschap en komt er liefde. Hoe is het gesteld: zijn Gods geboden u nog tot een last? Als u een vriend Gods zou zijn, dan zou de Heere al uw vermaak en uw blijdschap zijn geworden. Gaat Gods eer u

wel ter harte? De Heere Jezus zegt: Gij zijt Mijn vrienden zo gij doet wat Ik u gebied. Doet u Zijn wil? Misschien vervult u hooguit een gemakkelijke of uitwendige plicht, maar doet u niet alles. Indien God uw Vriend niet is, zo is Hij uw Vijand.

Gods vrienden

Al zijn er weinigen, er zijn vrienden Gods. Er zijn Godzaligen, er zijn door genade gelovigen. Zij dienen zich ook dienovereenkomstig te gedragen. U moet de vriendschap Gods hoog waarderen. Het is geen vriendschap met een gewoon mens of met een koning, maar het is vriendschap met God. Bij God is geen vriend te vergelijken. U moet die vriendschap ook oefenen, vertonen en blijven aankweken. Dit gebeurt door een vurige en ongeveinsde liefde van het hart. Ook door te verkeren in de nabijheid van de Heere. Door de Heere te nodigen en te onthalen op geestelijke gaven. Door veel met de Heere als met uw vriend te spreken in het gebed. Wees de Heere trouw in het belijden van Zijn Naam en in het opkomen voor Zijn zaak. Gods kinderen zijn voorwerpen van Gods eeuwige, onveranderlijke liefde. In Gods Woord staat 'Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.' De geneenheid des Heeren is tot Zijn kinderen. Bij het missen van vrienden kan de vriendschap Gods tot rijke troost zijn. Gods kinderen hebben veel vijanden en weinig vrienden onder de mensen. De Heere is meer dan duizenden vrienden. Het kan tot vertroosting zijn onder lijden en tegenspoed. Wie Gods volk aanraakt, die raakt Zijn oogappel aan. De Heere is een vriend in de nood. De Heere zal in de nood bijstaan en uithelpen. Paulus zegt

*Vrienden
Gods zijn
witte raven
en zeldzame
voorbeelden.
Velen zijn
vrienden van
de zonden en
vrienden van
de wereld.*

in 2 Tim. 4 dat allen hem verlaten hadden, maar dat de Heere hem heeft bijgestaan en bekrachtigd. In tijden dat Gods genade minder wordt gevoeld dan anders, is het tot troost dat Hij blijft liefhebben. Het is ook tot troost onder gebrek en armoede. U hebt een rijke Vriend Die Eigenaar is van alles. U bent een erfgenaam Gods. Vrienden hebben vrije toegang tot elkaar en weigeren elkaar zelden iets. In het gebed is er altijd toegang tot de Heere en Hij weigert zelden iets. Vrienden zien veel

zwakheden bij elkaar. De Heere weet wat van Zijn maaksel zij te wachten. Het slot van de preek luidt als volgt: “Ja, eindelijk zal het u tot vertroosting zijn in de dood dat gij overgaat tot uw allerliefste Vriend, tot een Vriend die daar als het ware Zijn grootste genoegen in stelt u gelukkig te maken. Een Vriend wiens vriendschap met uw dood niet zal sterven, maar dan eerst op het allervolmaakst leven. Zijn huis, Zijn tafel, Zijn goederen zullen dan op de allerrijkste manier voor u ten beste zijn. En

onder een oneindige toename van vriendschapsuitlatingen zult gij daar onder eeuwige omhelzingen in ongestoorde vriendschap bij uw zielvergenoegende Vriend leven en op een blijde wijze vergenoegd zijn tot in een eindeloze eeuwigheid. Want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot de dood toe. En alzo zullen wij altijd met de Heere wezen. Zo vertroost elkander met deze woorden.”

A. van Heteren

Ambtelijke praktijk

DL I, art. 12

Bijbels onderwijs

Op de Dordtse synode was men niet alleen slechts leerstellig bezig maar ook pastoraal. Dat mogen we niet voorbijzien, want dit gegeven heeft ook nu nog betekenis. Wie ‘gereformeerd’ wil zijn kan en mag het niet laten liggen, want het gaat ook over het bevindelijk, persoonlijk geestelijk leven.

Eenheid

Als we artikel twaalf lezen, dan blijkt daarin de eensgezindheid van de samenstellers. Aan de samenstelling van dit artikel hebben niet alleen Nederlandse theologen gewerkt, maar ook godgeleerden uit diverse andere Europese landen. De eenheid die er was en het resultaat ervan geeft vandaag te denken. De eenheid laat te wensen over. Zeker het woord ‘eenheid’ op zich staat behoorlijk hoog geschreven in het kerkelijke vaandel. Samensprekingen worden gehouden, uitspraken worden gedaan, maar men komt niet verder. Er is zelfs sprake van achteruitgang. We kunnen niet zeggen dat het ons eigen kerkelijke leven voorbijgaat. Er is vervreemding. Zeker, kerkelijke vergaderingen worden gehouden en D.V. is er dit jaar weer synode. Wat biedt de agenda? Waarin moet men zich verdiepen? O.a. een ethische zaak die op

zich al jaren sleept en nu tot een einde gebracht moet worden. De aandacht wordt gevraagd voor dans en drama. Het is te vrezen dat de onderlinge eenheid niet zal toenemen. Hoe anders was het 60 jaar geleden. Vanaf de synodetafel van 1955 ging een kanselboodschap de kerken in. Het was een boodschap van betekenis voor de kerken en zou dat uitbrengen van een kanselboodschap nu nog mogelijk zijn? Het lijkt uitgesloten te zijn, kerkelijk en interkerkelijk. Tegenstellingen kunnen zelfs gaan toenemen. De Heere geve nog de volle gerichtheid op Schrift en belijdenis. We kunnen nog wel wat leren.

Verkiezing

Gaat het over de Dordtse Leerregels, daarin schittert het werk van de Heere. Krachtig wordt door onze vaders belezen de eeuwige en onveranderlijke verkiezing tot zaligheid. Waarom werd dit belijden met kracht gedaan? Om de eer van de Heere te verheerlijken. Want: geen verkiezing, geen zaligheid. Maar er is verkiezing en daarom is er zaligheid. Beiden liggen vereend vast, ze hebben een onwankelbare grond in Gods welbehagen. Hoe treffend en vertroostend spreekt dit in de

woorden van artikel 9. De verkiezing is de fontein van alle zaligmakend goed, waaruit het geloof, de heiligheid, andere zaligmakende gaven en uiteindelijk het eeuwige leven zelf als vruchten vloeien. Het genomen beeld voor de verkiezing wijst op veel. Uit een fontein stroomt water. Gedurig spuit het water omhoog. Goed, koel, verfrissend water voor mens en dier. Uit de heilsfontein vloeit alle goeds. Daarom wordt God ook door Guido de Brès in zijn belijdenis genoemd een zeer overvloedige fontein van alle goed, artikel 1. Men had in het verleden een grote kennis van God. Dat is toch niet verdwenen of gewijzigd? Kennen heeft toch een blijvende plaats in ons levensboek? Laat het niet verwisseld worden door ‘weten’. De Heere wordt zo niet grootgemaakt en het werkt geestelijk nadelig. Kennen staat niet los van luisteren en lezen. Als het gaat over de onveranderlijkheid van Gods verkiezing, dan kan de wisseling van de dag en de nacht als beeld gezien worden. Vanaf de schepping tot het einde van de wereld zal daarin geen verandering plaatsvinden. De orde en de tijd zijn door de Heere gesteld. Als vast beeld kan ook de rijke Psalm gezongen worden: Ik weet, hoe ’t vast gebouw van Uwe

De verkiezing is de fontein van alle zaligmakend goed, waaruit het geloof, de heiligheid, andere zaligmakende gaven en uiteindelijk het eeuwige leven zelf als vruchten vloeien.

gunstbewijzen, naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen; zo min de hemel ooit uit zijne stand zal wijken, zo min zal Uwe trouw ooit wank'len of bezwijken, Psalm 89:1. Gods verkiezing staat vast, daarom kan en wil Jezus doorgeven: 'De poorten der hel zullen Mijn gemeente niet overweldigen', Matth. 16:18 en 'Het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: de Heere kent degenen die de Zijnen zijn, 2 Tim. 2:19.

Zekerheid

Nu is het geen onbelangrijke vraag: hoe wordt men persoonlijk van de verkiezing verzekerd? Hoe weet men het zelf? Om die vraag mogen we niet heen. Het is geen overbodige vraag. De vraag op zich getuigt niet van klein geloof of ongeloof. Het voorgaande kan wel het geval zijn, maar daar mag niet altijd aan gedacht worden. Het is mogelijk dat een bepaalde vorm van prediking of pastoraat daarheen kunnen leiden. Ook opvoeding en karakter kunnen in dit opzicht van betekenis zijn. Maar laten we acht geven op de pastorale toon en spreekwijze die door de vaders van Dordt wordt gebruikt. Allereerst is er bij de Heere geen onzekerheid. Hij is de 'Ja en Amen'. De 'Ik zal zijn, die Ik zijn zal.' Tot die zekerheid leidt de Heere. Artikel 12 wijst erop hoe dit gebeurt. Zij die staan naar verzekering komen daartoe niet langs een wonderlijke, bijzondere weg of door zelfonderzoek en zo vaststelling van de zaak. Bijvoorbeeld door een conclusie te trekken uit ervaringen. Of door eenzijdig voorwerpelij te denken aan of over de Heere en Zijn werk. Het kan gebeuren dat men de waarde van doop, belijdenis en avondmaal overtrekt en zo tot verzekering komt. Een bepaalde gebeurtenis op zich zou zo kunnen leiden tot geloofs zekerheid. In artikel 12 wordt erop gewezen dat de Heere niet langs de weg van de beredenering verzekering geeft, maar langs de weg van Woord en Geest.

Vruchten van de verkiezing

Daarover spreekt het gegeven onderwijs. Treffend, beeldend en sprekend wordt er onderwijs

gegeven. Een wonderlijke, maar terechte uitdrukking lezen we. Het gaat over de vruchten van de verkiezing. In de natuur vormen vruchtboom en vrucht een eenheid. Een vruchtboom geeft vrucht. Goede, eetbare vrucht. Levensvrucht. De opmerking is bekend: u eet toch wel fruit genoeg? Een dringend advies van een arts. De uitverkiezing geeft vrucht en laat vrucht zien. Denken we zo aan de uitverkiezing? De Dordtenaren hebben het zelfs over onfeilbare vruchten. Die vruchten worden in het Woord aangegeven. We worden bij een vierderlei vrucht stilgehouden. Het geloof in Christus. Het geloof in de Profeet, Priester en Koning. Het kennen van Hem is nodig tot zaligheid. De tweede vrucht is de kinderlijke vreze des Heeren. Liefde tot de Heere Zelf, tot Zijn Woord, tot Zijn dag, tot Zijn dienst en tot Zijn volk. Het staan naar een afhankelijk leven van de Heere in alles en voor alles. De rechte verhouding tot de naaste. De derde vrucht is de droefheid over de zonde. Een hartelijk belijden voor de Heere en vragen aan Hem om vergeving en een leven in het rechte spoor. Als laatste wordt gewezen op de honger en dorst naar de gerechtigheid. De gerechtigheid van de Borg en Middelaar Jezus Christus. De bekleding daarmee en de verzadiging daardoor wordt ons rijk getekend in Jesaja 61 en verzekerd door Jezus Zelf in de zaligspreking (Matth. 5:6). En zo de rechte en blijvende verhouding tot een verzoend God. Er staat dat de Heere tot die verzekering leidt op Zijn tijd. Daarin spreekt Zijn wijsheid. In de wachtenstijd laat de Heere niet staan. Hij is nabij en leert. Denk aan Abraham. Denk aan Jozef. Denk ook aan het komen van Zijn Zoon. Er is ook verschil in trap en mate. Dat wil niet zeggen dat de één boven de ander staat. De één staat naast de ander. Wat hebt ge dat gij niet ontvangen hebt? En de meeste in de gemeenschap behoort aller dienaar te zijn. Dit is het gebod en de leiding des Heeren. Zijn er nog vaders en moeders in Israël? Zijn er op de preekstoel nog vaders? De tekst in de belijdenis geeft aan dat

er nog meer vruchten zijn dan de genoemde. Treffend begint Luther zijn tafelgesprekken als volgt: De Heilige Schrift is als een zeer groot en uitgestrekt bos waarin veel bomen staan van allerlei soort waarvan men allerlei fruit en vruchten kan plukken. Wat vindt men zoal niet in de Bijbel? Rijke troost, onderwijs, vermaning, waarschuwing, belofte en bedreiging ook. Toch is er geen boom in deze wijngaard of ik heb er aan geschud of er een paar appels of peren van gekregen. Dit is een weerklink van Psalm 119. Het leidt tot de jubel die spreekt in Psalm 56 vers 10. In God zal ik het Woord prijzen, in de Heere zal ik het Woord prijzen. De vruchten worden ook genoten met geestelijke blijdschap en heilig vermaak. Ook over de droefheid naar God over de zonde? In de dienst is gezegd: In de droefheid naar God over de zonde ligt meer zoetigheid dan in het vermaak van de wereld. Dat is toch geen Frans?

M.C. Tanis

Hoe sterke en dieper nu die ontmoeting met Christus is, hoe voller die vreugde in God wordt. Als de zondaar in zijn ontdekking in hartelijk leedwezen schreit, o hoe ontstaat er reeds een blijdschap, als de Heere die zondaar de Christus vertoont, gelijk er in Hem nog een mogelijkheid van behoud is. Mag de ziel er eens een gezicht op krijgen, hoe wordt ze reeds aangedaan van innige bewegingen van liefde en blijdschap.

G. Wisse,
De bekering des mensen.

In de knel

In “Terdege” geeft Kees Roest (hij is klinisch psycholoog) raad aan mensen die vastlopen in een kerkelijke gemeente. Dit overkomt vooral mensen die worstelen met psychische problemen. Die zijn er in onze maatschappij genoeg. Het is een onderwerp dat zowel voorgangers alsook gemeenteleden ter harte moet gaan. En natuurlijk ook degenen die er zelf mee tegenaan lopen.

Roest richt zich vooral op hen die moeite beleven met de onderlinge verhoudingen. Er is te weinig vergevingsgezindheid en het ontbreekt aan gemeenschapszin. Deze klachten zijn niet zeldzaam. We lopen allen te vaak aan tegen conflicten die onoplosbaar lijken en tegen misstanden die daarvan het gevolg zijn. Het is dubbel pijnlijk als we deze ervaringen in de kerk opdoen. We herkennen helaas deze zaken maar al te goed. Het overkomt predikanten en gemeenteleden. Het gaat rond als een virus en neemt de vorm aan van een besmettelijke ziekte. Momenteel neemt echtscheiding de vorm aan van een vloedgolf in heel veel gemeenten.

Psychologisch

Vanuit psychologisch standpunt komt hij met drie raadgevingen voor de gemeente; de leden moeten zich oefenen in het hanteren van deze drie zaken: differentiatie, verbondenheid en flexibiliteit. Het eerste begrip zegt iets over de noodzaak om ook andere opvattingen een plaats te bieden. Richt je niet alleen op je eigen gelijk. Het tweede wil zeggen: tracht elkaar vast te houden; voel je verantwoordelijk voor je naaste, juist ook in de kerk. Flexibiliteit: we moeten in staat zijn om van vaste patronen en regels af te stappen. Binnen bepaalde grenzen kunnen deze begrippen veel vrucht afwerpen. Kerkelijke gemeenschappen gaan mank aan kleinmenselijke kwalen. Er wordt geroddeld, het ontbreekt aan bewogenheid met hen die het moeilijk hebben, we zien het onderscheid niet tussen hoofdzaken en bijzaken. Gevoelige naturen kunnen heel wat breuken en deuken oplopen in het

gemeentelijke verkeer. Ik denk dat er zelden begrip getoond wordt voor mensen die vanwege innerlijke blokkades afwijkend gedrag vertonen. We taxeren de moeiten van de ander meestal als schuld en minder als nood. U begrijpt het verschil. De Heere Jezus had de vrouw, die in overspel werd gegrepen, makkelijk kunnen afwijzen. Maar Hij had oog voor haar diepe nood en ellende. Zo ook toonde Hij liefde tegenover tollenaars en zondaren, terwijl de doorsnee medemens alleen maar op hen neerkeek en hen buitensloot. Het zijn hardnekkige verschijnselen: er wordt tegen gepreekt, we vinden allemaal dat zoiets niet kan, maar dat verandert allemaal niets aan de praktijk; het gebeurt toch en het gaat ook gewoon door. Nu is dit wel te somber ingeschat. Ik neem ook andere uitingen waar. Als er leden van de gemeente echt in een diep dal van hopeloosheid terecht komen, kan er heel veel meeleven zijn. Dat weten diegenen die in het ziekenhuis hebben gelegen. We mogen ook die kant niet vergeten. Maar er zijn veel meer vormen van verdriet dan ziek zijn alleen. Er zijn mensen eenzaam, er zijn er die niet tot een huwelijk kwamen, er zijn er die worstelen met persoonlijke zonden, of het kan zijn dat genade onbereikbaar lijkt. Er zijn er die hun plaats onder de mensen niet vinden vanwege persoonlijkheidsstroornissen en afwijkende karaktertrekken; er zijn mensen met een andere geaardheid. Oordelen over deze categorieën worden te snel en te algemeen gegeven en dan voelen mensen zich beschadigd en uitgesloten. Ik verbaas me er wel eens over hoeveel mensen innerlijk in een

doolhof ronddwalen. Er is in onze maatschappij een niet aflatende aanzwellende stroom van hen, die er niet meer uit komen. Dat kan verschillende oorzaken hebben: er zijn sociale, financiële, psychische factoren die mensen tot wanhoop kunnen brengen. Wat zal zich afspelen achter de dikke muren van de gevangenissen, wat spookt er door het hoofd van verslaafden en daklozen. Ook binnen de gemeenten krijgen we te maken met de uitlopers hiervan. In onze maatschappij zijn partijen of instanties, die niet voorbij willen gaan aan de moeiten van de lijdende mens. Ook komen we hen tegen binnen de gemeente. Maar de vaan van het evangelie dekt lang niet alles wat er in het intermenselijke verkeer plaats vindt. En als er dan gepreekt wordt over de gemeenschap der heiligen, kunnen mensen twifelen aan de geloofwaardigheid van de preek en van de gemeente. Hoe komt het dat het zo toegaat onder ons? Er zijn verschillende oorzaken te noemen. Natuurlijk kunnen we te gevoelig zijn en te negatief oordelen over een kerkelijke gemeenschap. Het kan zijn dat we overgevoelig zijn en in de waan leven dat mensen zich persoonlijk tegen ons richten. Hier ligt een aanwijsbare oorzaak, die niet zeldzaam is. Deze houding zal door een psycholoog onderkend worden. Maar buitendien, er is veel liefdeloosheid. Dat zal verder ook geweten kunnen worden aan een gebrek aan zelfkennis. Het verhaal van de balk en de splinter. Een gebrek aan zelfkennis is zeker te wijten aan een gemis van geestelijk leven. Velen wandelen helaas anders, zo sprak de apostel. Wat zou ontdekking aan onze (ook

persoonlijke zonden) helend kunnen werken op een gemeenschap. Het geloof leert zich verwonderen over de liefde Gods en over de kracht van het bloed van Christus; als dat gemist wordt, ontstaan er loopgraven in de kerk. Alleen al om deze reden zouden we realistischer moeten denken over de staat van gemeenteleden. Het noopt tot een onderscheidenlijke prediking. Want al deze zaken duiden op een groot gebrek aan Geestesbediening.

Theologisch

Roest gaf een duidelijk advies met zijn drie lijnen, die hij trok. Zijn raad is heilzaam voor heel veel gevallen. Toch is hier ook een andere benadering nodig. Psychologisch kan het goed zijn deze accenten te leggen, theologisch komt alles ook weer anders te liggen. Zouden we het in de kerk hierbij laten, dan zouden we te weinig zeggen. Differentiatie verdraagt het anders zijn van de ander, aldus Roest. Dit zal bedoeld zijn inzake de levensstijl, de opvattingen enz. De therapeut zal zelf wel begrijpen dat dit gebonden is aan grenzen. De andere kant van bedoelde differentiatie is uniformiteit. Ook dat is een Bijbels begrip. Paulus houdt het de gemeente voor (2 Cor. 13:11): "wees eensgezind" (letterlijk: bedenk hetzelfde). Op tal van andere plaatsen vinden we woorden van dezelfde strekking. Beproeft de geesten! Christus sprak over het bewaren van Zijn geboden. Telkens worden we gewaarschuwd voor ketterijen en valse leringen. Het moet dus kunnen in een gemeente dat de één de mening van een ander verwerpt en niet aanvaardt. Juist in dagen waarin er zoveel onthechting plaats vindt op het gebied van de waarheid Gods. We mogen de Christelijke levenspraktijk niet afstemmen op de gevoelens en de bezwaren van mensen. Dat gaat meestal ten koste van de leer en de Bijbelse grondslagen. Ik heb niet de indruk dat Roest deze kant uit wil, maar zijn benadering kan wel een misverstand oproepen. Betekent mijn pleidooi onherroepelijk dat mensen worden geplet tussen de molenstenen van dogma

en regelgeving? Nee, natuurlijk niet. Wel als we deze verkeerd gebruiken, maar niet als we er een liefdevol gebruik van maken. Gods waarheid is altijd heilzaam voor de mens, voor ieder mens. Jezus heeft het heil van mensen op het oog, ook en zelfs als Hij de Farizeeën het "wee u" toeroept. De scherpte hiervan raakt niet alleen gevoelige naturen, maar deze moet iedere hoorder en ieder lid beroeren. En als we daar nu bijzonder gevoelig voor zijn vanwege onze aanleg of om andere redenen, dan moeten we ook dan geestelijk leren buigen onder het Woord en het zwaard van God. De volle raad van God leidt mensen uiteindelijk heen tot Christus. Zo worden gebonden zondaren, die we allen zijn, bevrijd door de kracht van Gods Geest. Kritiek van anderen naar ons toe, kan dan juist een vorm zijn van eerlijke opbouw, mits deze wortelt in de Schrift. Als anderen bepaalde dingen van u of van mij niet aanvaarden, kan dat juist wel een zegen zijn.

Gevoelige mensen hebben óók de waarheid nodig. Ze zijn op een verkeerde manier gevoelig; het gevaar van verkrampte zelfhandhaving ligt op de loer. Als zij en wij gewezen worden door anderen op onze verkeerde kijk op de dingen, dan vraagt dat om een eerlijk onderzoek. Of het nu goed bedoeld is of niet. Als ik het geheel overzie van wat Roest schrijft, gaan we toch de kant op van de "elk wat wils" gemeente. Er zijn teveel gemeenten afgegleden door deze manier van denken. In de betreurenswaardige verdeeldheid van ons eigen kerkelijke leven heb ik vaak in kerkelijke vergaderingen een lans horen breken voor de veelgeprezen idee van de differentiatie. We hoeven niet allemaal hetzelfde te zijn, ook al zijn we toch echte broeders.....

Als het vervolgens over verbondenheid gaat, komen we op een moeilijk terrein. Dat onderkent de schrijver zelf ook. Er zijn mensen die u niet liggen, er zijn er die u niet sympathiek zijn of u ergert zich aan de stijl van medebroeders. Het is ook niet de vraag of iemand u sympathiek is, maar wel

of u desondanks in staat bent die ander lief te hebben. Verbondenheid in liefde. Er zijn toonbeelden van mensen die liefde uitstralen. Dat bedoelt Roest en daarin val ik hem heel graag bij. Het lichaam van Christus spreekt van verbondenheid. Maar dan moeten we wel deel uitmaken van dat lichaam. De gemeente kan alleen maar gemeente zijn, als Gods Geest in haar werkt en woont. Als dat niet zo is, wordt het bederf van het beste het slechtste. Er bestaan te veel vormen van onverzoenlijkheid binnen de muren van een kerkelijke gemeente. We houden deze in stand met een beroep op de waarheid, maar in feite is er geen andere oorzaak dan ons onbuigzame hart. De opvattingen van iemand veroordelen betekent niet dat we die ander zelf als persoon veroordelen.

Flexibiliteit is ook weer een begrip, dat verkeerd opgevat kan worden. Een tuinslang moet flexibel zijn, maar een wandelstok niet. Een ruggegraat is ook flexibel, maar binnen enge beperkingen. Zo gaat het er steeds weer om, waar we de grens leggen. Het feitelijke probleem is: hoe kunnen we de zuivere leer bewaren, zonder dat deze leer een knellend juk wordt, waarmee we de ander uitsluiten. Ik zou zelf denken dat we dan niet het oog moeten hebben op aanpassing of wijziging van leer en leven of in een versoepeling van de grenzen, maar dat we het beter kunnen zoeken in onze verkeerde omgang met regels en grondslagen.

We kunnen er verkeerd mee omgaan en dat kan mensen verwonden. Maar zelf moeten we ook, als we gekwetst worden, beseffen dat we terecht allen onder de tucht van Gods Woord vallen. De klare wijn van het Woord van God kan mensen niet echt blijvend schade berokkenen. We moeten er oog voor leren krijgen, dat we allen onder de tucht van de Heere moeten doorgaan. We moeten allen ontledigd en vernederd worden, opdat de Heere ons verhoge op Zijn tijd. We mogen de weg bewandelen van Hem, Die als het tarwegraan in de aarde moest vallen om echt vruchtbaar te kunnen zijn.

Ook gevoelvollen naturen moeten zoeken naar zelfkennis en Godskennis. Dat is niet meer of minder dan bekering van hart en leven.

Dat geldt ieder mens. Als de Heere ons door genade uittilt boven de meningen en de wapenen van anderen, kunnen we zeggen: "Wat

zal een nietig mens mij doen?" Zo alleen kunnen we komen waar we wezen moeten.

P. Roos

Persberichten

Lezingen

Nieuwe serie Lezingen 'Appélgroep Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg' in 2013.

Binnenkort start de 'Appélgroep Klassiek Gereformeerd Belijden Woudenberg' met een nieuwe serie-lezingen voor het jaar 2013. Onder het centrale thema 'De Dordtse Leerregels' zal een drietal lezingen worden gehouden in 2013 én in 2014. De eerste avond hopen we te luisteren naar een algemene inleiding over de Dordtse Leerregels. De daarop 5 volgende avonden willen we de 'Keten des Heils' behandelen, zoals we die verwoord vinden in de Dordtse leerregels. Achtereenvolgens: Verkiezing, Roeping, Rechtvaardigmaking, Heiligmaking & Verheerlijking. Voor 2013 staan de volgende avonden ingepland: DV dinsdag 23 april 2013 om 20.00 uur in de Hervormde Dorpskerk te Woudenberg. Spreker: ds. D. Heemskerk, predikant van de Hersteld Hervormde Gemeente te Genemuiden. Ds. Heemskerk hoopt op deze avond een algemene inleiding te verzorgen over de Dordtse Leerregels. Organist: Gert-Jan Westerhof. DV dinsdag 28 mei 2013 om 20.00 uur in de Hersteld Hervormde Maranathakerk te Woudenberg. Spreker: Ds. J.M.J. Kievit, predikant van de Christelijk Gereformeerde Kerk te Dordrecht-Centrum. Thema 'Verkiezing'. Organist: Piet Wijnsma. DV dinsdag 18 juni 2013 om 20.00 uur in de Hervormde Dorpskerk te Woudenberg. Spreker: Ds. J. Joppe, predikant van de Hersteld Hervormde Gemeente te Woudenberg. Thema: 'Roeping'. Organist: Piet Wijnsma.

Tijdens de avonden is er ook ruimte voor het stellen van schriftelijke vragen en ontmoeting. Ook zullen verschillende psalmen

gezongen worden en is er een orgelsolo.

De algehele leiding van de avonden berust bij dr. W. Fieret uit Woudenberg.

Voor nadere informatie: www.appelgroepklassiekgereformeerd-belijdenwoudenberg.nl Allen (opnieuw) van harte welkom op deze avonden !

Werkgroep Recreatie Lichamelijk gehandicapten

Uitgaande van het Chr. Geref. Deputaatschap pastoraat in de gezondheidszorg

In de vakantieweek die de Werkgroep Recreatie Lichamelijk Gehandicapten organiseert in het F.D. Rooseveltthuis te Doorn van 7 tot 14 september 2013 is nog plaats voor enkele gasten, die door een lichamelijke beperking of leeftijd, niet meer zelfstandig op vakantie kunnen gaan. Misschien iets voor u? Zeker als u veel thuis zit is het fijn om er even een weekje tussenuit te zijn met anderen. Een groep vrijwilligers met verpleegkundige ervaring is aanwezig om u overal mee te

helpen waar u ondersteuning en of hulp bij nodig heeft. Het zou ook kunnen zijn dat u als mantelzorger het hele jaar druk bent voor uw gehandicapte man of vrouw. Er is een mogelijkheid om hem of haar een week te laten genieten van een zorgeloze vakantie. Dan heeft u zelf even tijd voor andere dingen.

Het Rooseveltthuis ligt midden in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug en is zeer goed aangepast. Je kunt er heerlijk wandelen, ook met de rolstoel en er worden veel activiteiten georganiseerd. Er staat elke dag weer iets anders op het programma, waar iedereen aan mee kan doen. Krijgt u er al zin in?

Belt u dan naar Lineke Rorije, tel. 0527 698197 (graag tussen 18-20 uur)

Voor diakenen: misschien kent u iemand in uw gemeente voor wie een dergelijke vakantie fijn zou zijn. Bespreekt u dat eens en bel ons op!

*Namens de werkgroep RLG
Jeanet Heeren en Lineke Rorije*

Boekbesprekingen

Ds. A.A. Brugge, Wij zullen in het huis des Heeren gaan, gebonden, 252 blz., Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2510-2.

De auteur is predikant van de Gereformeerde Gemeente te Ede. Het boek bevat achttien overdenkingen (ontstaan uit preken) over de Psalmen 120-134, de zogenaamde liederen Hammaäloth, Psalmen die de pelgrims zongen bij het optrekken naar Jeruzalem. Het boek is uitgegeven ten bate van de nieuwbouw van de Gereformeerde Gemeente te Ede. Het boek kan besteld worden via activiteiten-

commissie@gergemede.nl of bij mevrouw B. van den Brink, Tripstraat 1, 6744 VE, Ederveen. Het boek kost € 20,- exclusief € 3,- porto. Om u een indruk te geven van de inhoud van het boek citeren we uit de overdenking over Psalm 130 wat we lezen op blz. 149 "Uit de diepten roep ik toe u." Maarten Luther, de reformator van Wittenberg, herkende zich helemaal in deze psalm. Hij noemt deze Psalm een 'paulinische psalm'. Waarom? Omdat Luther wist dat God naar recht hem in de diepte mocht brengen. God

deed daarmee geen onrecht. Hij wist het: een Goddelijk recht heb ik verloren, God heeft het recht mij voorbij te gaan. Maar is het dan geen wonder dat de dichter roept, uit de diepte, om genade? We horen hem roepen met een hunkering naar genade, om hulp, om licht en om leiding. Luther schrijft vervolgens: 'Deze Psalm leert wat vreze des Heeren is, leert het roepen als een bedelaar.' De dichter bedelt om Gods gave: 'Heere, leg de genade alstublieft in deze hand.' Uit de diepte roep ik: 'Spreek, antwoord, Heere.' Nee, het is hier geen roepen om te roepen. Het is geen roepen om vroom bezig te zijn. Maar hier is het een oprecht roepen uit de diepte. Leeft dat bij u, bij jou ook zo? Is de last ondraaglijk voor u geworden?"

Jaarboek van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland 2012, onder redactie van ds. D. Quant, drs. R.W.J. Soeters en ds. H.J.Th. Velema, boek € 11,10, cd-rom € 11,10, boek+cd-rom € 14,50, Uitgave Buijten & Schipperheijn, Amsterdam, ISBN 978-90-5881-686-3. Allerlei nuttige gegevens staan in het jaarboek opgetekend. Het ledental van onze kerken is in 2012 iets gestegen. Daarbij valt met name te denken aan de drie gemeenten van Urk en aan Zwolle. Ds. J. Brons schrijft een 'In Memoriam' over ds. G. Bouw. Ds. A. v.d. Weerd mocht 40 jaar predikant zijn. Prof. Baars levert een bijdrage over de Heidelbergse Catechismus. Belangrijker dan cijfers is de waarachtige bekeering van zondaren. Zegene de Heere de prediking van Zijn Woord en de prediking vanuit het leerboek der kerk gegrond op Gods Woord opdat de drie stukken gekend

mogen worden: ellende, verlossing en dankbaarheid. Het nauwkeurig samenstellen van het jaarboek kost veel tijd en inzet. Ook dit jaarboek zal zeker door velen geraadpleegd en gebruikt worden.

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Zorgverleners

Huishoudelijke hulp

“Wat heerlijk dat mijn woning op orde is”

Huishoudelijke hulp door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **verpleging & verzorging**

愛之神 GEEF

voor Christelijk
(vervolg)onderwijs in China

Helpt u mee om te voorzien in de grote behoefte aan christelijk onderwijs? Dit kan mede dankzij uw hulp.
Bel voor info en/of voorlichting: 06-200 13 173

Stort uw gift op: 3473.76.029 t.n.v.
Hudson Taylor/SBHC te Rhenen.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | Lectuur | Toerusting | Diaconaat

Stichting ter bevordering van het Evangelisatiewerk in Oost-Vlaanderen (België), uitgaande van de Christelijke Gereformeerde kerk te Barendrecht, Dordrecht-Centrum, Middelharnis, Sliedrecht Beth-El en Werkendam

7e Bijbeldag zaterdag 8 juni 2013

Dé traditionele ontmoetingsdag voor de achterban van de evangelisatiepost te Gent. Deze dag zal dit jaar gehouden worden in **Gorinchem** (Gomarus Scholengemeenschap, Hoefslag 11).

Aanvang: morgenbijeenkomst om 10.00 uur en middagbijeenkomst om 13.30 uur. Pauze: 11.45-13.30 uur. De sluiting zal rond 15.15 uur plaats vinden. Het thema van deze dag is: **Het Woord in de stad en in het hart**

Naast onze evangelist hopen de volgende sprekers bovenstaand thema te belichten:

- Ds. K. Visser van Barendrecht
- Ds. G.R. Procee van Middelharnis
- Ds. D. Bos van Werkendam

Daarnaast zal er muzikale medewerking verleend worden door een samengesteld mannenkoor en door het Ensemble Scherzando.

Het is goed om uw en jullie betrokkenheid op en onze belangstelling bij het werk in Gent op deze dag (weer) te laten blijken! Het Woord zal deze dag centraal staan, maar verder is er ook volop ruimte voor onderlinge ontmoeting tijdens de middagpauze. Tevens is er kinderopas aanwezig!

Rust en ontspanning in de prachtige Vulkaaneifel!

(dichtbij Friedensstimme-gemeente)

Ruime appartementen te huur

Inl.: 0049-6594258990 en www.huizesolagratia.nl

De Verrassing
Bungalowpark

Gunstige prijzen in het prille voorjaar!

Zoek en boek uw Texel-vakantie!

www.deverrassing.nl
Of bel: 0222 31 89 06

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar
en in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"

www.vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

open avond 14 mei

Speciaal voor deeltijd-
pabo, pedagogiek
en lerarenopleiding
voortgezet onderwijs!

Heb jij hart voor kinderen of jongeren? Kom dan naar Driestar Hogeschool. Bij ons krijg je een topopleiding. Wij doen er alles aan om ervoor te zorgen dat jij een uitstekende leraar of pedagoog wordt. Hierbij putten we uit de Bijbel als bron en stimuleren we dat jij je talenten ontwikkelt. Kijk voor meer info op www.driestar-hogeschool.nl

Meer info?

Driestar hogeschool

TALENT IN ONTWIKKELING

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. Telefoon: 0184-669116. Fax: 084-2220131. Email: pand@solcon.nl ING 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 15,00 per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 14 dollar per jaar. Advertenties € 0,37 (ex. BTW) per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646